

Jak napisać muzykę do słów piosenki? Wywiad z Vlastą Traczyk

Zapraszam na nowy cykl artykułów, w którym osoby parające się różnymi (kreatywnymi) zajęciami, zdradzą nieco swoich zawodowych sekretów. Na początek mam dla was wywiad z utalentowaną kompozytorką piosenek z nurtu poezji śpiewanej – Vlastą Traczyk.

Czego dowiesz się z artykułu?

- jak wygląda praca nad muzyką do piosenki
 - jak zacząć przygodę z komponowaniem
 - czy bohaterka wywiadu szuka teraz autorów tekstów
-

Opowiedz coś o sobie. Kim chciałaś być, jak byłaś mała?

Jestem mamą dwuletniej córeczki i kompozytorką.

Mam 28 lat, choć nadal wydaje mi się, że mam tylko 18. Od dzieciństwa marzyłam, żeby zajmować się czymś twórczym, artystycznym – pisać książki, tańczyć, być aktorką.

Jednak z czasem zauważyłam, że słuchanie muzyki mnie nie tylko pochłania, ale także przenosi w inne, „piękniejsze światy”.

I tak naprawdę od tamtej pory **jestem od muzyki strasznie uzależniona**. Właściwie nie mogę bez niej żyć.

Chyba wiem, o czym mówisz. A skąd wziął się pomysł na studia na Akademii Muzycznej?

Pochodzę z Ukrainy, z miasta Mariupol, gdzie skończyłam dwa stopnia szkoły muzycznej na fortepianie i teorii muzyki. Przyjechałam do Polski na studia muzykologiczne do Lublina, gdy miałam 18 lat. W tamtym okresie jeszcze nic nie komponowałam.

Na tych dość nietypowych studiach (muzykologia była tam raczej kościelna) nie potrafiłam się odnaleźć, ale właśnie tam zaczęły się rodzić piosenki (całkiem dalekie od chorału gregoriańskiego □

Często zamiast chodzić na lekcje, **zamykałam się w „ćwiczeniówce” z fortepianem i bez końca grałam, improwizowałam**. Z czasem z tego zaczęły krystalizować się melodie.

A potem też marzenia o studiach kompozytorskich na Akademii Muzycznej.

Wiem, że to trudne pytanie, ale jestem ciekaw twojej odpowiedzi. Kto jest twoim ulubionym kompozytorem? I dlaczego on (lub ona)?

Ech, faktycznie trudne pytanie... 10 lat temu powiedziałabym bez wahania, że jest nim **Rachmaninow**. Ale teraz, kiedy mam o wiele szerszą wiedzę na temat muzyki i kompozytorów, ciężko byłoby mi przywołać tylko jedno nazwisko.

Każda epoka i kraj ma swoich geniuszy.

Generalnie serce mi bije mocniej, kiedy słucham muzyki kompozytorów rosyjskich. **Szostakowicz** mnie nadal intryguje i zachwyca.

A ulubiony twórca muzyki filmowej?

[Alexandre Desplat](#)! Muszę się przyznać, że ostatnio jednak słucham najwięcej muzyki rozrywkowej. Może dlatego, że wiązę swoją przyszłość kompozytorską właśnie z nią.

*Lubię spędzać wieczory z muzyką **Diany Krall** i **Anny Marii Jopek**. Dla mnie to najpiękniejsza manifestacja kobiecej wrażliwości i czułości.*

Zauważyłam, że muzyka połączona ze słowem najbardziej mnie przenika i wzrusza. W przeciwieństwie do muzyki instrumentalnej, która jest bardziej zagadkowa i wymaga większego skupienia i wiedzy.

Czy kiedy oglądasz filmy albo seriale, to zwracasz bardziej uwagę na akcję filmu czy muzykę?

Teraz oglądam dużo bajek razem z córeczką i zwracam szczególną uwagę właśnie na muzykę. Jestem pod wielkim wrażeniem kompozytorów, którzy piszą muzykę do bajek – to jest naprawdę trudne: akcja jest tak dynamiczna i muzyka musi bez końca za nią nadążać.

A tak generalnie, muzyka naprawdę uszlachetnia i wzbogaca film. Czasami podsyca, a czasami wręcz przeciwnie – „rozrzedza” emocje.

Zgadzam się w stu procentach.

Teraz pytanie czysto techniczne: jak wygląda praca nad muzyką do piosenki? Powiedzmy, że przychodzę do Ciebie z tekstem – i co dalej?

Cieężko jest opisać ten proces – czasami mam wrażenie, że jest to jakieś niezwykłe olśnienie □ Jednak mniej więcej wygląda to tak:

- przede wszystkim muszę wiedzieć, dla kogo komponuję; moja muzyka musi spodobać się wokalistce, osoba ta musi się z nią utożsamiać i chcieć wykonywać ją na koncertach
- muszę także wiedzieć, kim mniej więcej jest nasz słuchacz
- szukam wiersza o odpowiedniej długości (trzeba wziąć pod uwagę, że standardowa piosenka najczęściej ma 3 zwrotki i refren)
- próbuję znaleźć jakiś najbardziej wyrazisty fragment tekstu, by zrobić z niego refren; ta część piosenki musi

- być łatwa do zapamiętania, musi być jej esencją
- po takim rozłożeniu tekstu na czynniki pierwsze i wyborze formy (wybór formy to już połowa sukcesu) zaczynam improwizować, szukać „tych właściwych” intonacji
 - na początku piosenka powstaje w wersji na fortepian, potem zastanawiam się nad jej aranżacją

Proces komponowania to dla mnie coś niezwykle mistycznego. Co ciekawe, niektórzy mówią, że najlepsze piosenki komponuje się w 5 minut...

<https://m.youtube.com/watch?v=pUaBSqLALYc>

Czy ciężko jest „przebić się” w tej branży?

Muzyka nie jest łatwym kawałkiem chleba.

Jeśli udaje się osiągać sukcesy i stawać się rozpoznawalnym w tej branży – to trzeba dziękować Bogu. Tak dużo jest świetnych muzyków i kompozytorów, tak duża jest konkurencja...

Jednak każdy, kto z powołania zajmuje się muzyką, może uważać się za człowieka bogatego ☐

Bogatego duchem, ponieważ jest w muzyce coś takiego, co pomaga spojrzeć na życie i świat szerzej, głębiej, z filozoficznego punktu widzenia.

No a poza tym – muzyka doskonale rozwija sferę umysłową. Wracając do pytania.

Najtrudniej mają kompozytorzy współczesnej muzyki poważnej. Ich twórczość wymaga od odbiorcy wiedzy, osłuchania,

odpowiedniego przygotowania.

Natomiast kompozytor pracujący w branży filmowej raczej z głodu nie umrze.

Z kolei sukces kompozytora piosenek zależy wprost od sukcesu wokalisty wykonującego jego utwory. Dlatego najlepiej gdyby to była gwiazda, która wypromuje utwór w radio, tv, stworzy do niego teledysk itd.

Czy miałybyś jakieś rady dla tych, którzy chcieliby zacząć pisać muzykę? Od czego powinni zacząć?

Bardzo ważnym jest słuchanie muzyki oraz wsłuchiwanie się w każdy jej element, w każdy instrument, który gra, w różnorodność rytmu itp.

Z drugiej strony, trzeba też spróbować spojrzeć na utwór od strony kompozycyjnej, formalnej, a nie tylko jako bierny słuchacz.

Mój profesor Krzysztof Baculewski kiedyś powiedział, że to co komponujemy, wynika z tego, czego słuchamy i czego chcemy słuchać.

Przy okazji, czy szukasz może teraz autorów tekstów?

Dziękuję za pytanie. Szukam i to bardzo intensywnie. Chodzą mi

po głowie nowe pomysły muzyczne, które potrzebują być ubrane w słowa □

Piłkarze ćwiczą strzały na bramkę, bokserzy ćwiczą skacząc na skakance. Czy są jakieś „ćwiczenia” dla osób piszących muzykę?

Hmm... ciekawe pytanie. Tak naprawdę proces komponowania nie ogranicza się do grania na instrumencie i stawiania nutek na pięciolinii.

Trzeba dojrzeć do utworu. Trzeba coś nowego przeżyć, wsłuchać się w dźwięki natury, obejrzeć dobry film, pójść na koncert, przemyśleć przeczytaną książkę itd.

Wydaje mi się, że jest to ważne dla każdego, kto chce być człowiekiem twórczym. Po prostu trzeba nieustannie zasilać zasoby swojej podświadomości, bo najprawdopodobniej tam bije źródło muzyki □

Jakiego sprzętu używasz w pracy? Czy komputer, programy do komponowania – są potrzebne? Czy może wystarczy ołówek i kawałek papieru nutowego?

Współczesny kompozytor musi znać się na programach do tworzenia muzyki i edycji nut.

Finale i **Sibelius** są podstawowymi narzędziami do stworzenia partytury w wersji elektronicznej, a np. **Reaper** i **Cubase** dają

możliwość usłyszeć skomponowany utwór zagrany przez wirtualne instrumenty.

W produkcji piosenek, w muzyce do reklam, seriali często korzysta się z takich wirtualnych instrumentów, które wbrew pozorom – bardzo dobrze brzmią.

Technologia wspomagająca kompozytorów nieustannie się rozwija.

Czas na ostatnie pytanie. Nad czym teraz pracujesz? □

Pracuję nad pierwszym w życiu musicalem ([jego bohaterem będzie Fryderyk Chopin](#)). Będzie to zupełna nowość pod względem muzycznym, ale nie chcę na razie zdradzać nic więcej.

Nagrywam też teraz dwie płyty z autorską muzyką i nadal komponuję dla zespołu MellowSya.

Zobacz też te wpisy:

[*Biznes na muzyce: jak wypromować swoją twórczość?*](#)

[*Pomysł na karierę: szkoła muzyczna \(czy warto do niej chodzić?\)*](#)

[*Zacznij przygodę z muzyką: od zera do Hansa Zimmera*](#)

[*Jak zostać Wojciechem Kilarem? \[prawie recenzja\]*](#)

Jak napisać tekst do piosenki disco polo?